

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **D. N. V.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234,
739 51 Vyšní Lhoty,
zastoupený advokátkou Mgr. Alicí Jeziorskou,
sídlem Svornosti 86/2, 736 01 Havířov

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2024, č. j. OAM-245/BA-BA0-HA06-2024,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanovené zástupkyně žalobce Mgr. Alice Jeziorské, advokátky, se určuje částkou ve výši 12 941 Kč, a bude jí vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 10. 4. 2024, č. j. OAM-245/BA-BA0-HA06-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Žalobce proti napadenému rozhodnutí podal žalobu, neboť jej považuje za nezákonné.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 17. 2. 2024. Žalobce dne 23. 2. 2024 poskytl údaje k žádosti o mezinárodní ochranu a sdělil, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, nemá žádné náboženské ani politické přesvědčení. Je rozvedený, má dvě děti. Z vlasti vycestoval dne 28. 4. 2008 letecky do České republiky, kde od té doby pobývá. Byl držitel českého víza. Je zdravý a nikdy proti němu nebylo vedeno trestní stíhání. O mezinárodní ochranu v České republice žádá, protože ve Vietnamu již nikoho nemá, rodiče zemřeli a děti jsou již dospělé. Nemá se kam vrátit, v České republice pobývá již 16 let.
3. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 23. 2. 2024 žalobce uvedl, že z Vietnamu vycestoval 28. 4. 2008. Odjel do České republiky za prací kvůli špatné finanční situaci. Z Vietnamu vycestoval s cestovním pasem a platným pracovním vízem přímo do České republiky. Při odjezdu z vlasti ani při hraniční kontrole neměl problémy, nesetkal s potížemi souvisejícími s jeho rasou, náboženstvím, pohlavím, příslušností k sociální skupině či politickému přesvědčení. Nikdy nebyl ve vlasti trestně stíhán.
4. V napadeném rozhodnutí žalovaný shledal, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany kvůli legalizaci jeho pobytu na území České republiky, protože momentálně není držitelem pobytového povolení. Při posouzení žádosti žalobce vycházel žalovaný z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, konkrétně se jednalo o informace z cizineckého informačního systému, informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace ve Vietnamu, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 14. 6. 2023. V napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr o tom, že ve Vietnamu vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Rovněž žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Žalobce netvrdil existenci obav z pronásledování.
5. Žalovaný neshledal v případě žalobce žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Co se týká doplňkové ochrany, žalobce ve své vlasti neměl problémy, které by svědčily o závěru, že by mohl být po svém návratu do vlasti mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a), b) nebo c) zákona o azylu. Žalovaný se taktéž zabýval nemožností udělení azylu za účelem sloučení rodiny a doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu.

III. Obsah žaloby

6. Žalobce byl přesvědčen o svém nároku na poskytnutí mezinárodní ochrany. Žalobce žije v České republice již 16 let, bylo mu uděleno povolení k pobytu, na území České republiky tak pobýval legálně. V České republice je asimilovaný, má zde přátele a vazby. Skutečnost, že žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu, zasahuje do jeho soukromého a rodinného života. Žalovaný měl důkladně zvážit, zda byly dány ospravedlnitelné důvody pro neudělení mezinárodní ochrany, zda jej k tomu vedla naléhavá společenská potřeba a zda tak učinil proporcionálně ke sledovanému cíli, což v napadeném rozhodnutí neučinil. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je nedostatečné, založené na povrchním šetření.
7. Žalobce namítal, že žalovaný nedostatečně zkoumal dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Vietnam je autoritářskou zemí, ve které dochází k porušování a omezování lidských práv a svobod, a to i za použití fyzického násilí ve formě mučení, nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobce žije a pracuje již 16 let v České republice, kde jsou lidská práva dodržována. Návrat žalobce do vlasti tak bude silným zásahem do jeho soukromého života a psychického zdraví. Žalobce by byl vycestováním do vlasti odtržen od svého stávajícího zaběhlého života a byl by vystaven kulturnímu šoku. Žalobce lze považovat za usazeného cizince, který v České republice legálně strávil podstatnou část života, proto zásah do jeho práva na soukromý život může být vyvážen jen velmi závažnými důvody. U žalobce jsou splněny podmínky minimálně pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.
8. Vzhledem k tomu, že žalovaný dostatečně neposoudil životní situaci žalobce, napadené rozhodnutí řádně neodůvodnil a dospěl k nesprávnému závěru, žalobce navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný měl za to, že při rozhodování vzal v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobcem a přihlédl k nim a zároveň shromáždil dostupné adekvátní informace o situaci v zemi původu žalobce. Žalovaný unesl důkazní břemeno a hodnotil situaci žalobce individuálně. Odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které snaha o legalizaci pobytu spojená s realizací rodinného života není zpravidla důvodem hodným zřetele pro udělení humanitárního azylu. Zdůraznil, že mezinárodní ochrana je institutem zcela výjimečným, která neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.
10. K namítané dlouhé délce pobytu žalobce v České republice odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2021, sp. zn. 4 Azs 401/2020, podle kterého pro udělení mezinárodní ochrany nelze považovat skutečnost, že žadatel o azyl strávil na území České republiky 18 let.
11. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

V. Jednání soudu

12. Jednání krajského soudu se uskutečnilo dne 25. 6. 2024 za účasti zástupkyně žalobce. Žalovaný se dne 24. 6. 2024 z jednání omluvil, krajský soud jednal v jeho nepřítomnosti. Zástupkyně žalobce odkázala na písemné vyhotovení žaloby a doplnila, že v souladu s evropskou judikaturou je žalobce dlouhodobě usazeným migrantem, žijícím v České

republiky bez jakýchkoli problémů 16 let, což měl žalovaný v napadeném rozhodnutí zohlednit a udělit žalobci humanitární azyl. Následně přednesla písemné vyjádření žalobce ze dne 28. 5. 2024, ve kterém žalobce uvedl, že má nárok na udělení mezinárodní ochrany, minimálně však na udělení humanitárního azylu. Sdělil, že Vietnam je komunistický autoritářský systém, ve kterém nejsou dodržována žádná lidská práva, proto mu v případě návratu do vlasti hrozí špatné zacházení a mučení a diskriminace ve všech oblastech života. Ve vlasti se nemůže obrátit na soudní systém a nemůže v ní uplatňovat a vymáhat svá lidská práva. Rovněž se bojí o svou rodinu, která by mohla být objektem pomsty, pokud by se vrátil do Vietnamu. Z uvedených důvodů žádal, aby krajský soud žalobě vyhověl a aby mu byl udělen humanitární azyl. Krajský soud přečetl vyjádření žalované ze dne 20. 5. 2024 a seznámil zástupkyni žalobce s podstatnými částmi správního spisu. Poté krajský soud dal zástupkyni žalobce prostor ke konečnému návrhu a následně postupoval podle § 49 odst. 12 s. ř. s.

VI. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud v Ostravě přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“, ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu). Žaloba není důvodná.
14. Krajský soud se nejprve musel vypořádat s rozsahem přezkumu napadeného rozhodnutí. Žalobce totiž během jednání, které se uskutečnilo 25. 6. 2024, žalobu doplnil o zcela nové, v písemném vyhotovení žaloby neuvedené, žalobní námítky. Konkrétně namítal, že mu v případě návratu do vlasti hrozí špatné zacházení a mučení a diskriminace ve všech oblastech života, ve vlasti se nemůže obrátit na soudní systém a nemůže v ní uplatňovat a vymáhat svá lidská práva. Rovněž se bojí o svou rodinu, která by mohla být objektem pomsty, pokud by se vrátil do Vietnamu.
15. Je třeba zdůraznit, že řízení před správními soudy je ovládáno dispoziční a koncentrační zásadou. To znamená, že všechny důvody nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí či vady správního řízení musí žalobce uvést již v žalobě, a to ve lhůtě stanovené § 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s., resp. ve spojení se lhůtou stanovenou zvláštním zákonem. V tomto případě je lhůta pro podání žaloby stanovena v § 32 odst. 1 zákona o azylu, a to 1 měsíc ode dne doručení rozhodnutí. Tím, zda je možné rozšířit žalobu o další žalobní body, se již Nejvyšší správní soud podrobně zabýval a dospěl k závěru, že soudní řád správní neumožňuje, aby žalobce vznášel nové námítky po uplynutí lhůty pro podání žaloby (srov. např. rozsudky NSS ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 70/2011-239, č. 2929/2013 Sb. NSS, ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69, ze dne 17. 12. 2007, č. j. 2 Afs 57/2007-92, ze dne 16. 9. 2008, č. j. 8 Afs 91/2007-407, či ze dne 16. 12. 2009, č. j. 6 A 72/2001-75). Také Ústavní soud potvrdil, že s ohledem na efektivnost soudního řízení zákonodárce koncentroval řízení před krajskými soudy tím, že stanovil lhůtu k podání správní žaloby, přičemž žalobce musí v uvedené lhůtě předložit veškeré žalobní body (viz náleze ze dne 30. 3. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2701/08, či ze dne 1. 12. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 17/09, bod 39).
16. Otázkou koncentrace ve věcech mezinárodní ochrany se podrobně zabýval např. Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 16. 9. 2021, č. j. 45 Az 16/2021-143, ve kterém vysvětlil, že u žalob ve věci mezinárodní ochrany správní soudy dovodily určité výjimky z procesních pravidel s ohledem na požadavky mezinárodního a unijního práva. V případě lhůty pro

podání žaloby a uplatnění žalobních bodů v této lhůtě je však třeba na zachování lhůty trvat. Tento závěr lze (implicitně) dovodit např. z usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72, který v rámci věci týkající se mezinárodní ochrany potvrdil obecná pravidla správního soudnictví pro uplatnění žalobních bodů. Téhož dne rozšířený senát vydal rozsudek ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, který se týkal lhůt pro uplatnění žalobních bodů, přičemž žádné výjimky z obecných pravidel správního soudnictví nestanovil.

17. Koncentrační zásada se s ohledem na č. 46 odst. 3 Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) neuplatní pouze ve vztahu ke zohlednění skutkových a právních novot (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27). K prolomení koncentrační zásady však není důvod, pokud určité skutkové a právní argumenty představující samostatný žalobní bod mohly být tvrzeny již v žalobě, resp. v žalobní lhůtě. Pokud tedy žalobce doplní žalobu po uplynutí lhůty pro podání žaloby o další argumenty, je třeba rozlišit, zda tyto argumenty pouze upřesňují či podrobněji rozvíjejí námitky uplatněné v žalobě, nebo zda nepřipustně rozšiřují žalobu o další žalobní body (viz např. rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 43, č. 685/2005 Sb. NSS).
18. Krajský soud má za to, že námitky uplatněné během ústního jednání nelze považovat za rozvití v žalobě uvedených žalobních bodů. Žalobce navíc ani nesdělil žádný objektivní důvod, proč nové žalobní body neuvedl již v žalobě, ačkoliv tak nepochybně učinit mohl. Neuplatní se tak ani pravidlo stanovené v § 32 odst. 9 zákona o azylu, podle kterého *při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Mají-li skutečnosti podle věty první vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému.* V posuzované věci se totiž z ničeho nepodává, že by se jednalo o skutečnosti, které měl žalobce nově zjistit a nemohl je uplatnit dříve. Na posuzovanou věc není možné vztáhnout ani závěry rozsudku Soudního dvora EU ze dne 4. 10. 2018, Ahmedbekova, C-652/16. Krajský soud ze shora uvedených důvodů uzavřel, že námitky uvedené nově během jednání dne 25. 6. 2024 byly opožděné.
19. Žalobce v žalobě brojil proti tomu, že mu žalovaný v napadeném rozhodnutí neudělil azyl dle § 12 zákona o azylu, humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu ani doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 2 písm. a) a d) zákona o azylu. Namítal, že by mu v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma, došlo by k zásahu do jeho rodinného a soukromého života.
20. Podle § 12 zákona o azylu lze azyl udělit v případě taxativně vymezených azylově relevantních důvodů. Co se týká uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, do tohoto ustanovení se promítá čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008–67). Je tedy nutné, aby žalobce uplatňoval některé z politických práv garantovaných Listinou, tj. například vyjadřoval svůj názor, účastnil se shromáždění, podal petici, volil apod. Z výpovědi žalobce neplyne, že by uplatňoval některé z těchto politických práv. Ani to netvrdí ve své žalobě. V průběhu řízení tedy nevyplývaly žádné

skutečnosti, které by svědčily o tom, že žalobce byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Sám žalobce během pohovoru ze dne 23. 2. 2024 uvedl, že mu žádné pronásledování ve vlasti nehrozí. Žalovaný taktéž zkoumal, zda žalobce nesplňuje důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) o azylu, tedy že mu nehrozí pronásledování z důvodu rasy, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalovaný v napadeném rozhodnutí popsal, že žalobce sice v České republice pobývá již 16 let, nicméně část této doby pobýval v republice protiprávně, prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu chce legalizovat pobyt v České republice, důvodem odchodu z vlasti byly toliko ekonomické důvody. Nenaplnil tak žádný z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, s čímž se krajský soud ztotožňuje.

21. V napadeném rozhodnutí žalovaný dále zkoumal, zda nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 13 odst. 1 a doplňkové ochrany podle § 14b odst. 1 zákona o azylu. Žalovaný vysvětlil, že žádnému rodinnému příslušníkovi žalobce nebyl udělen azyl v České republice, k udělení azylu či doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny tak nebylo možné přistoupit.
22. Žalobce brojl také proti tomu, že mu nebyl udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, a to z důvodů ekonomických. Ze země původu vycestoval, neboť byl ve špatné finanční situaci a v zemi původu nemohl nalézt práci. Situace na trhu práce je zde nadále velmi špatná, neudělení mezinárodní ochrany by vedlo k existenčním problémům pro něj a jeho rodinu, pro což si žalovaný neobstaral dostatek podkladů. Žalovaný se nevypořádal se všemi aspekty zdůvodňujícími udělení humanitárního azylu. V mezích těchto žalobních bodů soud přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
23. Humanitární azyl lze podle § 14 zákona o azylu udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Dle ustálené judikatury správních soudů není na udělení humanitárního azylu právní nárok, přičemž posouzení možných důvodů pro udělení tohoto typu azylu závisí na správním uvážení, které soud přezkouvává v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003–38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003–48). Soud především zkoumá, zda žalovaný při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu neporušil zákaz libovůle, který pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004–55).
24. Jak vyplývá z ustálené judikatury, humanitární azyl je na místě udělit pouze v případech hodných zvláštního zřetele a zpravidla v situacích, „na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladem zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Soud neshledal, že by žalovaný při posouzení této možnosti pochybil, resp. že by neudělení

azyly žalobci bylo možné hodnotit jako „nehumánní“, ať již z ekonomických či jiných důvodů.

25. Žalobce do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 23. 2. 2024 výslovně uvedl, že v České republice požádal o mezinárodní ochranu „z důvodu špatné finanční situace, ve Vietnamu se nemám kam vrátit, nikoho tam už nemám“. Žalovaný v napadeném rozhodnutí tak správně vyhodnotil, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byly ekonomické důvody. Jak již dovodil Nejvyšší správní soud, „obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, srov. též rozsudek ze dne 15. 2. 2021, č. j. 4 Azs 325/2020-29). Okolnosti uváděné žalobcem, tedy že by při neudělení azylu nemohl žít sebe a svou rodinu, nelze bez dalšího považovat za okolnosti hodné zvláštního zřetele. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že z hlediska psychické i fyzické kondice není žalobce jakkoli omezen v možnosti vydělávat na živobytí vlastní prací. Skutečnost, že v tomto ohledu jsou lepší podmínky na území České republiky než v zemi původu žalobce, byť ve spojení s tvrzením o existenční závislosti rodiny žalobce (pobývajících v zemi původu) na zasílaných finančních prostředcích, nezakládá důvod pro aplikaci institutu humanitárního azylu. Jakkoli jistě nelze vyloučit, že by humanitární azyl v určitých individuálních případech mohl přicházet v úvahu při neútesné humanitární situaci (např. i v návaznosti na těžkou hospodářskou a ekonomickou krizi), takové úrovně situace v zemi původu žalobce nedosahuje, jak vyplývá ze shromážděných informací o zemi původu. Horší pracovní podmínky či možnost získat a udržet dobře placenou práci nelze pod tuto situaci podřazovat.
26. Krajský soud se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že se žalovaný nezabýval zásahem neudělení mezinárodní ochrany do jeho soukromého a rodinného života. Žalovaný zkoumal rodinnou a sociální situaci žalobce, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Shledal, že je žalobce dospělou, plně právně způsobilou, praceschopnou a zdravou osobou. Zabýval se argumentací žalobce, že na území České republiky pobývá dlouhou dobu a ve Vietnamu nemá rodinné a ekonomické zázemí. Uvedl, že žalobce sice na území České republiky pobýval 16 let, ale část této doby protiprávně, navíc žalobce nemá na území Evropské unie žádné rodinné příslušníky. K dlouhodobému pobytu na území České republiky lze uvést, že v judikatuře lze v podstatě vysledovat tři základní okruhy situací, kdy by nucené opuštění hostitelské země mohlo představovat porušení práva na soukromý či rodinný život. Bude tomu tak 1) je-li stěžovatel vážně nemocen, přičemž v zemi původu by se mu nedostalo potřebné péče (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 - 89), 2) je-li zásadním způsobem odkázán na péči jiné osoby, nebo sám o jinou osobu pečuje, přičemž tato je na jeho péči významně závislá (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27), 3) strávil-li žadatel na území hostitelského státu výraznou část svého dětství a má v něm vybudovány sociální vazby, zatímco v zemi původu nikdy žádné významné vazby neměl (např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 7. 2020 ve věci č. 25402/14 - Pormes proti Nizozemsku). Přestože výše uvedený výčet není (a z povahy institutu humanitárního azylu nemůže být) úplný, umožňuje přinejmenším částečné srovnávání různých situací žadatelů o azyl. Žalobce takto závažné skutečnosti netvrdil, obával se toho, že ve Vietnamu nemá kde bydlet, nikoho tam již nemá a pobýval v České republice 16 let. K tomu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 28. 4. 2021, č. j. 4 Azs 401/2020-28, podle kterého „Evropský soud pro lidská práva sice ve své judikatuře uznává status „usazeného migranta“ (settled migrant, srov. např. výše citovaný rozsudek ve věci Pormes proti Nizozemsku či rozsudek ve věci č. 54273/00, Boultif proti Švýcarsku), tedy migranta, který na území členského státu delší dobu zákonně pobýval. U těchto osob přitom soud trvá na tom, aby bylo důsledně přihlíženo i k jejich rodinné situaci při řízeních, které mohou mít za následek nucené opuštění země. I v těchto případech však Evropský soud pro lidská práva shledal porušení práva na soukromý či rodinný život v důsledku vyhoštění velmi zřídka, a to především u osob, které na území hostitelského státu strávily podstatnou část svého dětství“. Žalobce v České republice stejně jako ve Vietnamu nemá jakékoli rodinné příslušníky, v rámci správního řízení neuvedl žádné konkrétní vazby hodné zvláštního zřetele, které by mohly být neudělením azylu zpřetrhány. S ohledem na uvedené skutečnosti se krajský soud shoduje s žalovaným, že v tomto konkrétním případě zásah do rodinného či soukromého žalobce není takové intenzity, aby ospravedlňoval udělení azylu či doplňkové ochrany.

27. Pro účely posouzení žádosti žalobce žalovaný vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, a to i ve vztahu k podmínkám pro udělení humanitárního azylu. K žalobcem uváděným důvodům, které jsou zejména pro účely posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu určující, žalovaný shromáždil dostatek informací z různých zdrojů o státu původu žalobce, jak vyžaduje § 23c zákona o azylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005–58, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36, či ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008–81). Je nutné poznamenat, že množství podkladů, které žalovaný shromáždí, závisí na žalobcem uváděných důvodech pro podání žádosti o mezinárodní ochranu.
28. Lze shrnout, že obsah odůvodnění rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany v první řadě předurčují důvody, které žadatel v řízení prezentuje. Z informací, které žalobce uvedl v žádosti o azyl a během následného pohovoru, nejsou patrné žádné azylově relevantní skutečnosti, které by mohl žalovaný ověřit nebo důkladněji zjišťovat. Žalovaný se zabýval důvody pro udělení humanitárního azylu ve vztahu k žalobcem uváděným informacím zcela dostatečně. Ekonomické důvody obecně nejsou důvodem udělení azylové ochrany a v posuzovaném případě je nelze považovat za okolnost hodnou zvláštního zřetele. Ekonomická situace v zemi původu dle zjištěných informací je sice horší než v ČR, nejedná se ovšem o situaci tak závažnou, že by se snad návrat žalobce dal považovat za nehumánní. Jak již konstatoval žalovaný, k legalizaci pobytu a práci v ČR slouží odlišné instituty upravené v zákoně o pobytu cizinců. Soud neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení. Žalovaný se taktéž vyjádřil k žalobcovu rodinnému a soukromému životu a shledal, že u něj neexistují důvody zvláštního zřetele, které by vedly k udělení azylu. Pouhá doba pobytu v České republice sama o sobě takovým důvodem není.

VII. Závěr a náklady řízení

29. Žalobní námítky nejsou důvodné a nebyly shledány ani jiné důvody, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
30. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána

nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

31. Žalobci byla ustanovena k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupkyně z řad advokátů Mgr. Alice Jeziorská, jejíž odměnu a hotové výdaje hradí stát. Soud přiznal výrokem IV. rozsudku zástupkyni žalobce odměnu za zastupování podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 9 300 Kč, a to za tři úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, další porada – telefonické i písemné, účast u ústního jednání soudu dne 25. 6. 2024) podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Dále soud přiznal zástupkyni žalobce paušální náhradu hotových výdajů za tři úkony právní služby ve výši 900 Kč ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu, náhradu za promeškaný čas v celkovém rozsahu dvou půlhodin, výše náhrady činí dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., 100 Kč za každou započatou půlhodinu, tedy 200 Kč [§ 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu] a náhradu cestovních výdajů osobním automobilem registrační značky X o kombinované spotřebě 6,7 l/100 km (motorová nafta) z Havířova do Ostravy a zpět dne 25. 6. 2024 (celkem 36 km) ve výši 295 Kč v souladu s § 13 odst. 5 advokátního tarifu a vyhláškou č. 398/2023 Sb. Odměna a náhrada hotových výdajů je navýšena o DPH v zákonné výši a celkem činí 12 941 Kč a bude zástupkyni žalobce vyplacena z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 25. června 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně